

וקראת לשבת עיונג

אלון מרין הפלסר באקדפ ובסולר פלאז

גליין מס' 795

פרשת תזריע מצורע

ה' אייר התשפ"ה

לתגובות, הערות והארות ולקבלת העלון בדוא"ל: alon102010@gmail.com

לע"נ שאול בן סלביה ע"ה | לע"נ אסתר מישה בת זהירה ע"ה | לע"נ יצחק בן מישה אסתר ע"ה | לע"נ שמעון בן חביבה ע"ה | לע"נ רחל שנהז בת מנורה ע"ה

לע"נ רבנו מאיר בן כמסנה זצ"ל, לרפואת כל חולי עמו ישראל ובכללם אביגיל בת אורה תחי', ולהצלחת כל התומכים והמסייעים בהפצת העלון ברוג"ש

לאורו נלך

קווים מדמותו המופלאה של מרן מלכא, רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל

בפתח הגליין

ברכה"ג שלום ואור ואלק שלום"א

התביעה מביעה אמון!

עם ישראל רצוץ עד הצואר, ונתקיים בו מקרא שכתוב: "ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה". מיום שחרב בית המקדש, אמרו חז"ל, אין לך יום שאין קללתו מרובה מחבירו.

אם מייסדי המדינה בקשו לעצור את התהליך, לא עלה הדבר בידם: העם היושב בציון נתון בסכנה קיומית, מבית ומחוץ, ה' ירחם, ואין לנו אלא לשאת עינינו לשמים, ולייחל לגאולה השלימה.

אבל זאת יש לשאול: הרי עם ישראל, באמת ובתמים, הוא קדוש וטהור. מי כעמך כישראל: הרוסים? האמריקאים? היפנים? מי לומד תורה, מי מקיים מצוות? מדוע מתגרשות עלינו, דוקא עלינו, כל הצרות?

והתשובה כתובה בדברי הנביא: "רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה, על כן אפקוד עליכם על עוונותיכם". ידעתי – פירושו: אהבתי. רק אתכם אהבתי מכל העמים, לכן אני מעניש רק אתכם...

והגמרא תמחה ושואלת: האם כך מבטאים אהבה, בהענשה? רבנו ה"בן איש חי" ענה על כך – במשל.

מעשה בשני חולים, ששכבו במיטות סמוכות בבית החולים. בדק הרופא את החולה הראשון, והורה להזריק לו זריקות ולתת לו תרופות, ואף ציווהו לשמור דיאטה חריפה: אוכל דל מלח, דל חלבונים, דל שומנים, דל כולסטרול...

משם פנה הרופא לחולה השני, ובדק אף אותו בדיקה יסודית. החולה, ששמע מה שנאמר לחברו, שאל בחשש: דוקטור, האם גם אני מקבל אינפוזיה?"

ענה הרופא: "לא, אל דאגה!"

"וזריקות?" רעד קולו. הרגיעו הרופא: "לא, אל נא תחשוש!"

"ואוכל, דוקטור – האם גם אני אקבל אוכל נורא כזה? בלי מלח ושומנים, תפל וחסר טעם?" שוב הפיג הרופא את חששו: "לא, מותר לך לאכול הכל!"

אורו פניו של החולה, והרופא פנה לצאת מן החדר בלוויית המתמחים המלווים אותו בביקורו.

שאל אחד המתמחים: "דוקטור, הלוא מצבו של החולה השני גרוע לאין ערוך מזה של הראשון! הלב, הכליות, הריאות, לחץ הדם – כולם פגועים! מדוע לא הורית לתת לו שום תרופה?"

ענה הרופא: "היא הנותנת! מצבו של החולה הראשון קשה, אבל יש תקווה שהזריקות והאינפוזיה, התרופות והדיאטה, ישיבו אותו לאיתנו. אבל השני הוא חולה אנוש כל כך, ששום תרופה לא תעזור לו עוד. אם כן, מדוע לאמללו בימיו האחרונים?!"

אף כאן, "כל הגויים קוצים כסוחים", אמר הכתוב. הקוץ "פורח" לתקופה קצרה, וקמל. אין להם עתיד, יהיה להם לפחות הווה. אבל עם ישראל, דוקא משום שהוא כה טוב, טהור, נגש, מזככים אותו על ידי היסורים כדי להטיבו באחריות! ודווקא משום שהגאולה עומדת אחר כתליו מוכפלות הצרות כדי להביאנו לתפילה מעומק לב. כשם ששיעבוד מצרים הוכחד ממש ערב הגאולה. לפיכך – אמר רבנו עובדיה ספורנו זצ"ל – לא נהגה צרעת בגדים ובתים אלא בבני ישראל, ובזמן בית המקדש. שכן עם ישראל עמד אז בדרגה גבוהה כזו, שיסורים אלו היו משפיעים עליהם ומסבים את תשומת ליבם לתשובה.

ואם הקדוש ברוך הוא מאותת לנו – אות היא כי מצפה מאיתנו לתגובה, מביע בנו אמון. שנשים לב, שנאותת. ואומר לנו: "שובו אלי – ואשובה אליכם!"

ואם הקדוש ברוך הוא מאותת לנו – אות היא כי מצפה מאיתנו לתגובה, מביע בנו אמון. שנשים לב, שנאותת. ואומר לנו: "שובו אלי – ואשובה אליכם!"

סיפר מרן זצ"ל: כשהייתי בתל אביב, היתה שם ישיבה קדושה שרק לומדים תורה, והייתה על המשבר, לא היה להם כסף ורצו לסגור אותה. ראש הישיבה רבי אליהו שרים ע"ה מנחתו בגן עדן, פנה אלי ואמר לי אני עושה הכל כדי לקיים את הישיבה, ועתה 'באו בנים עד משבר', מה לעשות? אמרתי, אזמין כמה עשירים אדבר על לבם שיתמכו בישיבה.

הראשון שהזמנתי אותו היה ר' דניאל רקנטי, עשיר בעל יכולת, תיכף הוציא פנקס צ'קים נתן חמשת אלפים דולר על המקום, 'בימוי תתן שכרו', ברכתי אותו את כל הברכות כמובן, והוא הלך.

אחר כך הזמנתי עשיר גדול אחד, איני רוצה להזכיר את שמו, היתה לו חנות "כל בו", אמרתי לו כך וכך המצב. במקום שיתן, התחיל לקונן לי, אנשים לא באים, לא קונים, עוד מעט אני צריך לעשות לו מגבית... לא רוצה לתת שלא יתן, אני יכול להכריח אותו? אבל אמרתי לו את הדרשה הזו של רבותינו, 'אתה משמח ארבעה של הקב"ה' אני משמח אותך, אתה לא תשמח אני לא משמח', הוא שמע, עשה לי קנינות והלך.

אחרי פסח בראש חודש אייר מטלפן אלי 'אני רוצה לבוא אליך'. משלוח מנות אחרי פורים מה זה שוה?... אבל אמרתי בשביל הכבוד שיבוא. אומר, 'אתה אמרת מי שלא משמח ארבעה לא משמחים אותו, בשמים כדברין כן הוא, השמחה בידיו של הקב"ה, לא זכיתי לעזור לך', התחיל להגיד וידיו של יום הכיפורים. ומעשה שהיה כך היה, יש לו בנים גדולים, כל אחד גדול כמו גמל, בני עשרים – עשרים ושניים, והם כולם 'עבדאי' (בריונים). הוא הלך להתפלל בבית הכנסת בליל פסח, חזר מבית הכנסת והם יושבים בבית לא הלכו לביהמ"ד בכלל. התחיל לתת להם מוסר למה לא הלכו לבית הכנסת.

– מה, אתה תגיד לנו מה לעשות?! תפסו אותו אחד מפה ואחד מפה, הוציאו אותו לבחוץ. וסגרו את הדלת, נשאר בחצר.

הוא סיפר לי, 'אני עומד ובוכה והם בפנים צוחקים ושרים', אכלו חרוסת, אכלו רעל... כל מיני דברים, והוא זרוק בחוץ כמו כלב. אמר, כל מה שאמרת לי הכל אמת, החג היה לי כמו תשעה באב. טוב, לפחות שיחזור בתשובה שיתן, מודה ועוזב ירוחם, אבל לא נתן, רק בא להתוודות לפני... תראה רבותי! זה אמת מה שאמרו רבותנו ז"ל, הם אמת ודבריהם אמת. הוא עשיר ויש לו יכולת, אבל הקב"ה הביא לו את הבנים הגמלים המניקות האלה זרקו אותו בחוץ כמו כלב.

כל מי שרוצה לשמוח – שישמח את העניים, כאילו משמח את הקב"ה, הם ארבעה של הקב"ה, הלוי הגר היתום והאלמנה.

מטמונים מהפרשה

הגיגים ומעשיות

"וראה הכהן את הנגע" (יג, ג).

המשנה במסכת נגעים (פרק ב' משנה ב') מלמדת אותנו, שאין רואים נגעים ביום המעונן לפי שהכהן נראית עזה!

יש שדרשו את דברי המשנה הללו בדרך של אגדה:

ביום המעונן – כאשר צרות מתרגשות לבוא על כלל ישראל, אין רואים את הנגעים – אין לראות בחסרונותיהם של ישראל, אלא יש ללמוד זכות על כל אחד ואחד!

מעשה שסיפר רבי שלום שבדרון, על משפחה שקרבה משפחה מרוסיה, שבת אחת ארחו את העולים בביתם לסעודת השבת, והנה כאשר הסתיימה הארוחה והאורחים עזבו, ראו בני הבית לתדהמתם הרבה, כי אורחיהם עוצרים מונית ונוסעים!...

בו במקום החליטו כי ינתקו כל קשר עמו!

למחרת השבת, התקשרה אחת מבנות משפחת העולים וסיפרה, כי כאשר ירדו מן הבית חש אביהם ברע, ומכיון שהיה רופא במקצועו, איבחו מיד את מצבו, והבין כי הוא בעיצומה של התקפת לב קשה, על כן מיהרו ועצרו מונית שהביהלה אותם הישר אל בית החולים! מעשה זה – סיים רבי שלום – מלמד אותנו דבר מה על לימוד זכות!...

"נגע צרעת הוא" (יג, ג).

אמרו חז"ל במסכת ערכין (דף טז), כי הצרעת באה על חטא לשון הרע!

כאשר סיים רבי ישראל מאיר הכהן מראדין, בעל ה"חפץ חיים", את כתיבת ספרו על הלכות לשון הרע, נסע אל רב ידוע ומפורסם מגדולי הדור, כדי לקבל את הסכמתו לספר.

כאשר נכנס אל הרב והראה לו את הספר, גער בו הרב: אברך צעיר כמוך וכבר אתה מעוניין להוציא ספר על הלכות חמורות אלה?...

סירב הרב לתת הסכמה לספר, וה"חפץ חיים" עזב את הבית בצער. בצאתו פגש ה"חפץ חיים" את אחיו של הרב שראה כי הוא נזוף, על כן מיהר לנחמו ואמר לו: אל נא תצטער, כך היא דרכו של אחי לדבר קשות עם כולם.

חלילה!!! – הזדעק ה"חפץ חיים" – הרב צודק עד מאוד, אין זה מן הראוי שאברך צעיר יחבר ספר כזה. הרב לא דיבר מתוך כעס כלל וכלל!

התפעל האח מתגובתו של ה"חפץ חיים" ומסירובו המוחלט לקבל לשון הרע. את אשר ראה ושמע סיפר אחר כך לאחיו הרב.

כאשר שמע הרב כי אברך זה הוא לא רק נאה דורש אלא נאה מקיים, קרא לו לשוב אליו ונתן את הסכמתו לספר!

עולים במעלות

הגות, מחשבה ומוסר

"אני ה'... והייתם קדשים כי קדוש אני" (יא מה)

את השיעור שקיבלה הרבנית מרת ליפשא פיינשטיין ע"ה מאביה הגדול מרנא הגרי"ז מבריסק זי"ע בהלכות השבת אבידה ובמצוות קידוש ה', לא שכחה הרבנית לעולם... היה זה כאשר היתה בת שש, היא עברה ביער העבות, המשתרע על פני דונמים רבים, והנה מצאה על האדמה פטיש גדול. התבוננת עליו מכל צדדיו, סיפרה הרבנית, וראיתי שאין בו סימנים, ומכיון שמרבית תושבי בריסק הם גויים, החלטתי לקחתו לעצמי...

כששבתי הביתה, ראה אבי זצ"ל את הפטיש, ולאחר ששמע ממני כיצד הגיע לידי, אמר שכנראה שהוא שייך לשומר היער שיושב בבקתת השומר בקצה היער... אבא הורה לי להתלוות אליו והחל ללכת לכיוון היער. עשרים דקות ארכה הדרך, עד שמצא את השומר יושב בבקתתו. הוא שאל אותו האם אבד לו דבר מה? והלה השיב מיד שאכן אבד לו פטיש. אבא הראה לו את הפטיש שבידי, והלה הכיר מיד ואמר שאכן זהו הפטיש שלו, ואני החזרתי לו את אבידתו... הגוי כל כך התפעל מהענין, הוא קם וקד אפיים ארצה לפני אבי מרן זצ"ל, ואמר: "ברוך אלוקים של אלה..."

בפרשתנו, מבואר שהאיסור שלא לטמא את נפשותינו בשקצים וברמשים, זו 'קדושה'. ובטעם שעלינו להתקדש, נאמרו שני ענינים: א. 'כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים', ב. 'כי קדוש אני'. האם יש קשר בין ענינים אלו? הנה 'קדושה' זו 'הבדלה', כפי נאמר בפסוק: (ויקרא כ כו) "והייתם לי קדשים כי קדוש אני ה' ואבדל אתכם מן העמים להיות לי". להיות 'קדוש' זה אומר להיות משהו אחר. 'גדול' הוא אותו המין ואותו הסוג, רק יותר גדול. החילוק בין גדול לקטן הוא רק בכמות. אולם ה'קדוש' הוא כלל לא אותו סוג ממי שאינו קדוש, הוא נבדל ממנו לגמרי, וזו קדושתו!

בתפילת שמונה עשרה אחר שמונים את גבורותיו של הקב"ה: גדול, גיבור... אומרים: 'אתה קדוש', ביאור המפרשים, שזהו כדי לחדד שאמנם שבחנו את הקב"ה בשבחים גשמיים כמו גדולה וגבורה, שבחים ששייכים אף בבני אדם, אולם הקב"ה הוא 'קדוש', הוא נבדל, הוא אחר מבני האדם, הוא לא אותו סוג רק נעלה יותר, אלא הוא נבדל וקדוש, שונה לגמרי...

כמו"כ אף עם ישראל אינו ככל העמים, רק מעולה ומשובח יותר, אלא הוא 'קדוש', הוא שונה מהם, הוא נבדל, הוא סוג אחר לגמרי... וההבדלה הזו נהייתה כאשר הקב"ה הוציא אותנו ממצרים, בזה הוא הפריד אותנו משאר העמים ובחר בנו לעם סגולה...

נשים לב! במצוות הקדושה, לא כתוב 'כי אני ה' המוציא אתכם מארץ מצרים', כפי שכתוב במקומות אחרים בתורה, אלא 'אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים', כי 'המוציא אתכם' מבטא רק את ענין היציאה מארץ השעבוד, אולם 'המעלה אתכם' מלמד על ענין ההפרדה והבדל, לא רק יציאה גיאוגרפית מהארץ, אלא עליה והפרדה של הטוב מתוך הרע...

על פי זה נבין מדוע עם ישראל מתקדש בזה שאינו אוכל שקצים ורמשים, מפני שמאכלו של אדם, הוא מרכז חיותו, ואם הוא בורר את מאכלו ואינו אוכל מה שעולה על רוחו כבהמה, או כאומות העולם, הרי בזה הוא נבדל מן הבהמה ומן האומות הדומות לה, והרי הוא מתעלה לדרגת בן מלך, קדוש ומרומם מעל כל הנבראים.

ביני לבני

הרה"ג פנחס ברייער שליט"א מח"ס "לגדל" על חינוך ילדים

אופי (ב)

בשאלה	נתחיל
מעניינת.	כל אחד
יסיים	שתינוק,

כשהוא נולד, הוא חמוד, מתוק ואהוב וכו'. האם חשבנו פעם באיזה גיל הם מפסיקים להיות חמודים, ואולי אפילו הופכים להיות מעצבנים קצת?!!... התשובה: זה לא תלוי בגיל או במשהו מוגדר אחר, זה קורה ברגע שבו אנו מפתחים ציפיות מהילד!... ונסנה להסביר את הדברים.

מתניוק בן שלושה שבועות אנו לא מצפים לכלום! אפילו לא לחיוך... לכן גם לאחר לילות של חוסר שינה ובכיית, אין בנו שום כעס על התינוק. זה אומנם קשה, מעייף ומתיש, אך זה לא הופך לרגשות של כעס או אכזבה. אנו מבינים שכך דרך העולם. אולם בשלב שבו אנו מפתחים ציפיות ודרישות מהילד, אפילו בדברים מינימאליים כמו שעות שינה מסודרות, שעות אכילה, הרי אם הדברים אינם מסתדרים עם הציפיות – אנו מתאכזבים, ובהמשך נובעים מכך כעסים ותסכולים.

כך שברור שאין אנו זקוקים לאי אלו תנאים כדי לאהוב את ילדינו! יש בנו יכולת לאהוב אותם אפילו ללא שום תמורה מצידם, ולהיפך, הנתינה המיוחדת הזאת, הנתינה ללא תנאי,

מולידה את האהבה העמוקה ביותר. רק בשל הדרישות והציפיות הנכנסות לתמונה של כל אחד לפי מה שהוא, עוברת האהבה הבסיסית התניה, והיא הופכת לאהבה על תנאי: כמין משוואה, שאם הילד מביא נחת או מתנהג כפי שאני מצפה וחושב, אז ראוי הוא להעריכה ואהבה, ואם לא – קשה לי איתו...

אנו רואים הורים שמגדלים ילד הסובל מפיגור שכלי; ילד שלפי כל הפרמטרים המקובלים אינו סיבה לנחת. ובכל זאת, רואים את האהבה והמסירות אליו. הדברים מובנים לאור האמור לעיל. ילד מוגבל אהוב לא משום שהוא ממלא את ציפיותינו. לגביו – כל האהבה מבוססת על נתינה אין סופית, שהיא היא המולידה את האהבה הגדולה ביותר.

נקודה נוספת למחשבה: אנו עדים לתופעה מעניינת – בדרך כלל, בן נשוי מסתדר עם הוריו טוב יותר לאחר נישואיו, מאשר בעת היותו בחור בבית... הוא מוצא את עצמו מנהל שיחות עם הוריו, ברמה ובפתיחות שבזמנים עברו הוא לא היה חושב עליהם כלל...

ההסבר פשוט: כשאנו מצווים ואחרים על חינוכו של הילד, מטבע הדברים, יש לנו דרישות היוצרות חיכוכים ומתחים. כשהבן מתחתן, וכבר אין כלפיו חובת חינוך, כל הורה משלים עם מה שיש, הוא כבר לא מתאכזב מהתוצאה, כשם שהוא כבר לא מצפה לשום דבר (להוציא מקרים קיצוניים ח"ו). ממילא האהבה היא אהבה בסיסית, אהבה יציבה של אב לבן, ללא התניות. אהבה טבעית של הורים לילדיהם...

המשך בגיליון הבא